

RECOMANACIONS DE **SEGURETAT** PER A **PROFESSIONALS** QUE ATENEN

víctimes de tràfic d'éssers hum_ens
amb finalitats d'**explotació sexual**

PHIT

Psychological Health
Impact of Trafficking
in Human Beings

El tràfic de persones amb finalitats d'exploració sexual consisteix en la captació, el trasllat i l'acolliment de persones mitjançant la força, l'amenaça, l'engany o aprofitant-se del seu estat de necessitat i vulnerabilitat, per explotar-les sexualment o qualsevol altra activitat vinculada al tràfic d'éssers humans. **Això és un delicte i una violació dels drets humans.**

RECOMANACIONS PER ATENDRE AMB SEGURETAT A LA VÍCTIMA

- Buscar un **lloc segur i confortable** per fer l'atenció.
- Generar **confiança i confidencialitat**, cosa que podeu facilitar amb la presència durant la **intervenció de professionals** d'entitats especialitzades.
- Informar-la clarament dels seus **drets**, dels **riscos**, de les conseqüències personals a tercers i dels procediments legals que s'activaran, amb motiu de la seva col·laboració.
- **Assegurar-se i descartar** que pugui tractar-se d'una persona vinculada d'alguna manera als explotadors (controladores, etc.).
- Oferir **recursos d'acollida i protecció** on la víctima pugui traslladar-se si ha facilitat informació sensible que afecti a la seva seguretat. En casos de renúncia, recollir la mateixa en un document signat.
- Valorar el risc que percep la víctima pel fet de trobar-se amb el/la professional, preguntar si creu que pot tenir problemes o si l'han amenaçat. Com a recurs, **demanar per escrit** si li preocupa comunicar o parlar d'algun aspecte concret.
- És important que en el cas que la possible víctima pugui venir acompanyada per terceres persones que puguin interferir (altres dones, tractants, família, persones de la comunitat) que l'entrevista es **realitzi individualment** per tal que ningú pugui interferir o provocar un entorn de risc (la víctima pot desatendre a professionals o patir amenaces o actes violents).
- Posar exemples de situacions d'altres víctimes, però **no facilitar mai** informació concreta de les seves circumstàncies.
- En diferents contextos, per exemple durant l'atenció per professionals (centre de salut, serveis socials, comissaria) es podrien detectar **indicis de perillositat** cap a la víctima (per una trucada telefònica, trucades reiterades, per sentir-se incòmoda la víctima, per aparèixer una tercera persona), canviar de tema i donar alternatives (de salut o formació), oferir-li un lloc segur o tancar l'entrevista, concertant una altra cita.

ASPECTES A VALORAR EN L'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA

- Prèviament a la intervenció assegurar-se de tenir **tota la informació** disponible sobre la víctima (situació administrativa i penal, antecedents, informes previs conductuals, mèdics, etc.), que servirà per **conèixer** la situació, **detectar** informacions falses, i **contextualitzar** i **interpretar** el relat.
- A l'inici de l'atenció: oferir un lloc **segur, confortable, sense sorolls** i oferir aigua o alguna cosa per menjar.
- **Minimitzar** el número d'entrevistes/declaracions, per tal de reduir els processos de **dobte victimització**.
- **Valorar** l'estat general de la víctima (físic, psicològic i emocional). Identificar les **necessitats urgents** i demanar què necessita.
- És important, activar el suport d'una persona **traductora o mediadora cultural**, encara que la víctima conegui l'idioma.
- Cuidar el **llenguatge verbal i no verbal**, no qüestionar el relat de la víctima, no pressionar, mantenir una **actitud d'escolta** en tot moment, tenir en compte que la dona desconfia i té por.
- Utilitzar un llenguatge senzill i clar per informar de:
 - La **confidencialitat** de l'entrevista i demanar sinceritat.
 - Els **drets de protecció** i d'assistència.
 - Les dificultats que hi haurà i no crear falses expectatives.
 - Les **opcions que disposa la víctima** (denunciar, permís de residència, retorn al seu país, recursos protecció de l'entorn o desplaçament a altres CCAA).

PRIMERS AUXILIS PSICOLÒGICS PER AJUDAR LA VÍCTIMA DAVANT L'AFECTACIÓ DURANT EL RELAT

- **Parar i tranquil·litzar**. Recomanar a la víctima que respiri pausadament.
- **Ubicar-la** en el present.
- **No enfrontar-se** a ella ni acusar-la de la situació que ha patit.
- Preguntar **com es troba** i si vol continuar o deixar-ho per un altre moment.
- Preguntar si vol **continuar** amb el mateix tema o prefereix **canviar**.
- Recordar la finalitat de l'entrevista com a prova de la **recollida d'informació**.
- Agrair la seva col·laboració, **reforçant l'esforç** que fa.

MESURES DE SEGURETAT PER PROFESSIONALS

- Treballar amb un **nom de pila** (real o instrumental) i facilitar únicament un **telèfon de feina**.
- Evitar donar dades identificatives de l'organisme fins que no es concreti la seva **incorporació** al programa assistencial.
- No fer cap entrevista, gestió ni diligència en **solitari**. Sempre ser dues persones professionals.
- Abans de realitzar una trobada amb alguna víctima, el/la professional ha d'informar-se de les diferents **rutes alternatives** per si cal sortir-ne en cas de detectar indicis de risc. Informar a la feina del lloc on es té previst anar i de l'horari. Activar el **GPS** del mòbil.
- Davant de situacions de risc amb tercers, **no interposar-se** entre l'agressor i la víctima, ni enfrontar-se. Fugir i donar **avis immediatament**.
En cas d'agressió, **protegir-se les zones vitals** (cap, coll i pit) amb algun objecte o amb les mans i els braços. Aprendre tècniques d'**autodefensa**.
- **Informar** a la policia de qualsevol **activitat delictiva** de la que s'hagi tingut coneixement i anotar dades referides a persones, vehicles o altres qüestions sospitoses, per tal d'avançar-se a la detecció de persones potencialment vinculades.
- Deixar constància per escrit de les **actuacions diàries** davant possibles fiscalitzacions legals posteriors.
- Mai oferir favors ni solucions a demandes i/o problemes que suposin **sortir dels protocols, les normes o les lleis**.
- Quan se'ns citi a comparèixer en un judici, sol·licitar **mesures de seguretat**. Demanar que ens cridin a declarar pel número del nostre col·legi professional, mai pel nostre nom.

CONSELLS DE CURA PER PROFESSIONALS

- **Identificar** les situacions que generen estrès o malestar.
- Fer servir **habilitats i recursos propis** per afrontar situacions complexes (optimisme).
- Fugir de la personalització en el procés assistencial i recordar que es tracta d'una activitat **vinculada a un organisme**, no a una sola persona.
- Acceptar les **limitacions** professionals.
- No perdre l'**empatia** respecte a les persones a les que es dona atenció.
- Donar valor a la tasca professional que s'està fent.
- Donar i rebre suport social i laboral.
- Tenir hàbits i comportaments **saludables**.
- Tingueu una persona supervisora de la tasca. **Compartir** les situacions més complexes amb l'**equip de treball**.
- Sol·licitar que es generi un espai de treball amable i d'ajuda mútua.
- Establir que quan existeixi una atenció amb molta **càrrega emocional** es pugui demanar un espai d'escolta i recolzament amb una persona de l'equip.

NOTES

CC BY-NC-ND (c) Consorci del projecte PHIT

Aquest document està llicenciat sota la llicència Creative Commons Atribució-NoComercial-NoDerivades 4.0 Llicència Internacional.

El projecte HOME/2015/ISFP/AG/THBX/4000008432 ha estat finançat amb el suport de la Comissió Europea. Aquesta publicació reflecteix els punts de vista únicament dels autors i les autores, i la Comissió Europea no es fa responsable de l'ús que pugui fer-se de la informació continguda en el mateix.

